

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/928/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514207158
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514207158.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni N. T., T.. XX.X.XXXX, H. K.Z. XXX, v konaní o zaplatenie 285,61 eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 13C/165/2014-44 zo dňa 8. júla 2014 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 21,97 eur s 9 % úrokom z omeškania od 21.4.2011 do 20.5.2011 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V predmetnej veci rozhodol súd prvého stupňa bez nariadenia pojednávania, len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi konania v súlade s ust. § 115a ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. s § 200ea ods. 1 O.s.p., pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 8.7.2014.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol odporkyni úver výške 799,97 eur (24.100,00 Sk), ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 21,97 eur (662,00 Sk) vždy k 20. dňu v mesiaci po dobu 60 mesiacov pri pevnej úrokovej sadzbe vo výške 17.70 % ročne a RPMN 10,51 %. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.06.2006 a konečná splatnosť úveru dňa 20.05.2011. Odporkyňa si svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas nespĺnila.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá v zmysle § 497 - 507 Obchodného zákonníka, pričom súd prvého stupňa na daný právny vzťah aplikoval zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, konkrétne ust. § 2 písm. a/, b/ a 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z.. Súd prvého stupňa podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov prihliadol aj bez návrhu na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, ktoré bráni uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Preto aplikujúc pre svoje rozhodnutie ust. § 101 a 103 Občianskeho zákonníka, posúdil splátky od 21.5.2010 do 21.3.2011 ako premlčané, nakoľko žaloba bola podaná na poštovú prepravu dňa 11.4.2014 a z tohto dôvodu žalobu v tejto časti zamietol a priznal navrhovateľovi len nepremľchanú splátku vo výške 21,97 eur. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ proti výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, ako aj proti výroku o trovách konania. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť, návrhu v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov celého konania, vrátane trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1,3 O.s.p..

V odvolaní navrhovateľ uviedol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav veci. V dôvodoch odvolania akcentoval na to, že súd prvého stupňa mal aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka § 387 ods. 1, 392 ods. 2 a § 397 a teda nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, lebo zmluva o úvere je absolútny obchodno-závazkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. V dôvodoch odvolania poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 2MCdo 3/2011, 6MCdo 4/2012 ako aj na rozhodnutia krajských súdov (v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21.11.2013, 15Co/28/2013 zo dňa 30.10.2013, Krajského súdu v Trnave 9Co/138/2013). Rovnako poukázal aj na komentár k § 52 Občianskeho zákonníka k spotrebiteľským zmluvám od JUDr. Petra Vojčíka CSc.. Pokiaľ súd na daný prípad aplikoval ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa k tomuto odvolateľ uviedol, že nemôže súhlasiť s tým, aby súd v danom prípade postupoval v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1.5.2014. Akcentujúc na ust. čl. I ods. 1 Ústavy SR a Nálezy Ústavného súdu SR PL ÚS 16/95 a PL ÚS 36/95 a Nálezu Ústavného súdu SR z 8.3.2011 III. ÚS 348/06 aplikáciou ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci zakotvenej v čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 1 Dodatočného protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa čl. 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej v čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.

Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30.4.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b ZoOS, v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdov) ex offio prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku, a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného a účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou ustanovenia § 5b ZoOS na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa.

Zároveň odvolateľ akcentoval na to, že priamym aplikovaním § 5b ZoOS súd taktiež porušil zásadu stanovenú v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Navyše vzniká reálna hrozba, že súd by tak spôsobil navrhovateľovi škodu.

Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti s poukazom na to, že navrhovateľ si v konaní uplatni svoj nárok žalobným návrhom zo dňa 1.4.2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b ZoOS nadobudlo účinnosť až dňa 1.5.2014, navrhovateľ nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Navrhovateľovi teda vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok, tzn. splátok splatných od 20.5.2010 do 20.5.2011 spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal navrhovateľ v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil po tom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Z obsahu odvolania je možné vyvodiť iba odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. teda, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ v odvolaní síce uvádza, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, ktorý podľa obsahu možno podradiť pod ust. § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. teda, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Z obsahu odvolania navrhovateľa nevyplýva aký navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností súd prvého stupňa nevykonal.

Odvolací súd dospel k záveru, že ani uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. nesprávne právne posúdenie veci nie je naplnený.

Podľa ust. § 52 ods. 2 veta 3 Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Preto odvolacia námietka navrhovateľa, že súd prvého stupňa mal aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní, lebo ide o obchodno-právny vzťah, neobstoí. Súd prvého stupňa správne pre svoje rozhodnutie aplikoval ustanovenia § 101 a 103 OZ o premlčaní a správne dospel k záveru, že splátky od 21.5.2010 do 21.3.2011 sú premlčané, keďže navrhovateľ podal návrh na poštovú prepravu dňa 11.4.2014, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty (§ 103 OZ).

Zákonom č. 102/2014 Z.z. ako bod 11 čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b v tomto znení:

Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Ide nepochybne o legislatívne vyjadrenie princípu ochrany slabšej strany, in concreto spotrebiteľa v právnych vzťahoch. Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014, a zákonodarcu nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne vzal zreteľ na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, lebo ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou.

Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že napriek tomu, že ust. § 52 ods. 2 veta tretia OZ a ust. § 5b zák. č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nadobudli účinnosť až 1.5.2014, právne predpisy, ktorých súčasťou sú nemajú prechodné ustanovenia, nejde o normy hmotného, ale procesného práva, čo znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že právny názor odvolacieho súdu je v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 3MCdo 14/2014.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil i výrok o trovách konania. Správne súd prvého stupňa vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže navrhovateľ mal vo veci len nepatrný úspech a odporkyňa bola prevažne úspešná (§ 142 ods. 2 O.s.p.). Súd prvého stupňa síce nesprávne v dôvodoch rozhodnutia uvádza, že pre svoje rozhodnutie aplikoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p., avšak odvolací súd bral zreteľ na správny výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o trovách konania.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva, lebo úspešná odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.) a neúspešný navrhovateľ nemá právo na ich náhradu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.